

TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉST SEGÍTŐ PROGRAMOK KIALAKÍTÁSA A MÓRAHALMI RÉGIÓBAN

ÁROP 1.A.3-2014

JOGSZABÁLYI KERETRENDSZER

Jogsabályi keretrendszer:

Az esélyteremtő programterv, illetve szélesebben véve, az esélyegyenlőség kapcsán felmerülő kérdések szabályozási kereteit a következőkben felsorolt jogszabályok határozzák meg.

Magyarország Alaptörvénye

Az Alaptörvény XV. cikk (1-5) bekezdései szerint

- „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”
- „ Magyarországon az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”
- „ A nők és férfiak egyenjogúak.”
- „ Magyarországon esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”
- „Magyarországon külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (továbbiakban: Ebktv.)

Az egyenlő bánásmódról szóló törvény 31. § (2) bekezdése lehetőségként fogalmazza meg a települési önkormányzatok részére azt, hogy a helyben élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének javítása céljából ún. esélyegyenlőségi programot fogadjanak el. Az alapelvek között szerepel a megelőzés- és az állapotmegtartás fontossága, a fogyatékos emberek szükségleteinek sajátosságaira kiterjedő figyelem, az egyenjogúság feltételeinek megteremtése és a hátrányok kompenzációjában való állami kötelezettségvállalás.

A törvény megfogalmazza a fogyatékos emberek körét: érzékszervi sérültek, beszédbeli nehézségekkel küzdők, mozgáskorlátozottak és értelmi fogyatékosok.

A helyi esélyegyenlőségi program (HEP) elkészítését is e törvény előírásai alapján kellett elvégezniük a településeknek és ezek a programok nagyon fontos alapját képezik jelen esélyteremtő programtervnek.

A HEP-ek elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei tartalmazzák:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi

esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet.

Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, melyet 2 évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbktv. 31. §-ába került át.

321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról

A települési önkormányzat által készített helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyzetelemzésben meg kell határozni a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatóit, az adott település esélyegyenlőtlenségi problémáit.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében résztvevők képzését végző szerv a Türr István Képző és Kutató Intézet (a továbbiakban: TKKI).

2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

A rendelet meghatározza azoknak a részletes adatoknak a körét, melyet kötelezően be kell építeni a HEP-be.

A HEP megalkotás során különös figyelmet kellett fordítani:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)

A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszertét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)

A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.

A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

Számos további jogszabály érinti az esélyegyenlőség egyes területeit:

- **2012. évi I. Törvény, a Munka Törvénykönyve**
- **2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról**

- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülészakán elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
- 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról
- 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról
- 362/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól
- 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet, a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól
- 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról.

